

T2902
Data: 27.12.2018

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
435/28.12.2018

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725 București, România
Telefon: (+40-21) 313 25 31; Fax: (+40-21) 312 54 80
Internet : <http://www.ccr.ro>; E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.2361A/2018

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICȚIONALĂ
NR. **10797** / **27 DEC 2018**

Domnului
Călin-Constantin-Anton POPESCU-TĂRICEANU
Președintele Senatului

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă comunicăm, alăturat, în copie, sesizarea formulată de un număr de 84 de deputați referitoare la neconstituționalitatea prevederilor Legii pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing, precum și pentru completarea art.120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 6 februarie 2019 (inclusiv în format electronic la adresa de mail ccr-pdv@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 27 februarie 2019.

Vă asigurăm, domnule Președinte, de deplina noastră considerație.

Președinte,

prof. univ. dr. Valer DORNEANU

L435/2017

ROMANIA

Parlamentul României
Camera Deputaților
CABINET SECRETAR GENERAL

ROMÂNIA
1918-2018 | SĂRBĂTORIM ÎMPREUNĂ

București, 27.12.2018
Nr. 2/ 11656

Domnului

VALER DORNEANU

Președintele Curții Constituționale

Stimate domnule Președinte,

Vă trimitem, alăturat, sesizarea formulată de un număr de 84 de deputați aparținând Grupului parlamentar al Partidului Național Liberal și al Uniunii Salvați România referitoare la Legea pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing precum și pentru completarea art.120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului (Plx. 164/2018), adoptată de Camera Deputaților în ședința din data de 19 decembrie 2018.

Cu deosebită considerație,

SECRETAR GENERAL

Silvia-Claudia MIHALCEA

Parlamentul României
Camera Deputaților

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL
Nr. 21/11656/27.12.2018

Către,

Secretariatul General al Camerei Deputaților

Doamnei Silvia Claudia MIHALCEA

Parlamentul României
CAMERA DEPUTAȚILOR
GRUP PARLAMENTAR PNL
Nr. 36-15/861
Ziua 27 Luna 12 Anul 2018

Doamnă Secretar General,

În temeiul prevederilor art. 146 lit. a) din Constituție și în baza art. 15, alin. (1) din Legea 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, în numele semnatarilor, vă înaintăm **Sesizarea** la Curtea Constituțională cu privire la *Legea pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing precum și pentru completarea art.120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului (PL-x 164/2018)*, adoptată de Camera Deputaților în ședința din data de 19 decembrie 2018.

Lider Grup ~~PNL~~

Raluca TURCAN

Lider Grup ~~USR~~

Ilie Dan ~~BARNA~~

**Domnului Valer DORNEANU,
Președintele Curții Constituționale**

Stimate domnule Președinte,

În conformitate cu prevederile art. 146 lit. a) din Constituția României și art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, deputații menționați în anexa atașată formulăm prezenta

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

a Legii pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing, precum și pentru completarea art.120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului (P.L.x nr.164/2018) pe care o considerăm neconstituțională deoarece încalcă dispozițiile art. 1 alin.(3) și alin.(5) cât și art.16 din Constituția României, pentru motivele expuse în continuare.

I. Situația de fapt. Prezentarea procesului legislativ

Propunerea legislativă pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr.51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing, precum și a Ordonanței de Urgență nr.99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului a fost înregistrată la Senat pentru dezbatere în data de 30.06.2017, cu indicativul b320.

În data de 03 octombrie 2017, propunerea a primit aviz favorabil de la Consiliul Legislativ (nr. 799/03.10.2017), iar în data de 06 noiembrie 2017 a fost prezentată în Biroul permanent al Senatului (prima Cameră sesizată) cu indicativul nr.L435.

În 11 decembrie 2017, s-a decis în Biroul permanent al Senatului că raportul comun va fi elaborat de Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări, Comisia economică, industriei și servicii și Comisia pentru buget, finanțe, activitate bancară și piață de capital.

În data de 26 februarie 2018, plenul Senatului aprobă prelungirea termenului de adoptare tacită de la 45 la 60 de zile.

Cele trei comisii permanente sesizate în fond, în 26 martie 2018, în urma dezbaterilor, au elaborat raportul comun de admitere asupra propunerii legislative pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing, precum și a Ordonanței de Urgență nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului.

Conform acestui raport, Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.51/1997, precum și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.99/2006 și cuprinde măsuri cu privire la rezilierea contractului de leasing, restituirea bunului, plata despăgubirilor, penalități de întârziere, dobânzi sau alte obligații de plată accesorii. Referitor la O.G. nr.51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing, republicată, cu modificările și completările ulterioare prin inițiativă se propune eliminarea calității de titlu executoriu în ceea ce privește contractele de leasing încheiate cu consumatorii; introducerea principiului conform căruia, atunci când situația financiară nu îi mai permite continuarea contractului de leasing, consumatorul poate alege stingerea datoriei față de finanțator prin predarea bunului și achitarea sumelor reprezentând ratele neachitate și dobânzile aferente înregistrate până la predarea bunului; limitarea penalităților și a altor obligații de plată accesorii la 50% din suma reprezentând ratele restante la data rezilierii contractului. Referitor la O.U.G. nr.99/2006 se propune eliminarea caracterului de titlu executoriu în ceea ce privește contractele de credit încheiate cu consumatorii; limitarea penalităților și a altor obligații de plată accesorii la 50% din suma reprezentând ratele restante la data rezilierii contractului.

În ședința din data de 26 martie 2018, propunerea legislativă a fost adoptată de Senat (nr. voturi: DA= 75 NU=28 AB=4).

În data de 28.03.2018, inițiativa legislativă a fost prezentată în Biroul Permanent al Camerei Deputaților pentru dezbateri și adoptare cu indicativul Pl-x nr. 164/2018.

Pentru elaborarea raportului au fost sesizate: Comisia pentru politică economică, reformă și privatizare; Comisia pentru buget, finanțe și bănci și Comisia juridică, de disciplină și imunități. În ședința comună din 18 decembrie 2018, membrii celor trei comisii au hotărât, cu majoritate de voturi, să propună plenului Camerei Deputaților adoptarea *Propunerii legislative pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr.51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing precum și a Ordonanței de Urgență nr.99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului*, în forma adoptată de Senat.

În ședința din 19.12.2018, propunerea legislativă a fost adoptată de Camera Deputaților (rezultat vot pentru=190, contra=36, abțineri=7, nu au votat=1_

II. MOTIVE EXTRINSECI DE NECONSTITUȚIONALITATE

II.1. Legea pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing precum și pentru completarea art.120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului este neconstituțională în raport cu art. 1 alin. (3) din Constituție referitor la principiul securității juridice, cât și ale art. 141 din Constituția României, coroborat cu prevederile Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010

II.1.1. Cadrul legislativ încălcat de legea criticată

Art. 1 alin. (3) din Constituție consacră România ca stat de drept, democratic, iar dreptatea este o valoare garantată. De asemenea, alin. (5) art. 1 instituie supremația Constituției și a legilor, ca și fundament al statului de drept.

Cu privire la exigențele constituționale pe care le presupune art. 1 alin. (3) din Constituție și în subsidiar ale art.1 alin.(5) din legea fundamentală, Curtea Constituțională s-a pronunțat în mai multe cazuri în sensul că respectarea normelor de tehnică legislativă instituite de Legea nr. 24/2000 constituie o garanție a calității legii de a cuprinde norme clare, predictibile, care să fie înțelese și aplicate corect de destinatarii lor.

În acest sens, prin *Decizia nr. 283/2014 referitoare la respingerea obiecției de neconstituționalitate a prevederilor art. 39 alin. (6), art. 42 alin. (1) și (10), art. 43 alin. (2), art. 48 alin. (1) și (8), art. 51 alin. (6), art. 57 alin. (6), art. 59 alin. (6), art. 62 alin. (2), art. 75 alin. (4), art. 77 alin. (4), art. 111 alin. (2) și art. 160 alin. (5) din Legea privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, precum și ale legii în ansamblul său*, Curtea Constituțională a statuat:

*„Astfel, în privința incidenței normelor de tehnică legislativă în cadrul controlului de constituționalitate, Curtea a mai arătat că deși ele "nu au valoare constituțională, [...] prin reglementarea acestora legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, **respectarea acestor norme concurează la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesară**" (Decizia nr. 26 din 18 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 din 15 februarie 2012, Decizia nr. 681 din 27 iunie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 477 din 12 iulie 2012, Decizia nr. 447 din 29 noiembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 674 din 1 noiembrie 2013, sau*

Decizia nr. 448 din 29 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 5 din 7 ianuarie 2014). De aceea, "nerespectarea normelor de tehnică legislativă determină apariția unor situații de incoerență și instabilitate, contrare principiului securității raporturilor juridice în componenta sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii" (Decizia nr. 26 din 18 ianuarie 2012 și Decizia nr. 448 din 29 octombrie 2013).

De altfel, o menționare riguroasă a jurisprudenței sale în această materie se regăsește în Decizia Curții Constituționale nr. 1 din 10 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 19 februarie 2014, prin care Curtea Constituțională și-a motivat soluția de constatare a neconstituționalității Legii privind stabilirea unor măsuri de descentralizare a unor competențe exercitate de unele ministere și organe de specialitate ale administrației publice centrale, precum și a unor măsuri de reformă privind administrația publică folosind și argumentul că nu s-a efectuat studiul de impact prevăzut de art. 5 alin. (1) din Legea-cadru a descentralizării nr. 195/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 453 din 25 mai 2006. Curtea a reținut că o atare manieră de reglementare reliefa o lipsă de corelare cu dispozițiile Legii-cadru nr. 195/2006, ceea ce demonstra neîndeplinirea obligației care revenea Guvernului și Parlamentului în temeiul art. 5 alin. (1) din Legea-cadru nr. 195/2006, respectiv de a adopta legea criticată fără a fi realizate analizele de impact necesare."

În lumina acestei jurisprudențe a Curții Constituționale, analizând modul în care s-a desfășurat procesul legislativ, precum și obiectul de reglementare, se constată că legea este neconstituțională, pentru că a fost adoptată cu încălcarea prevederilor Constituției, precum și ale Legii nr. 24/2000.

Premisa dreptății, ca valoare constituțională, o constituie legile drepte. Aceasta presupune ca reglementarea să nu fie rezultatul unei majorități care își impune voința de legiferare în mod discreționar și arbitrar, *fără o motivare sau fundamentare a noilor obligații* pe care le instituie în sarcina actorilor din sectorul privat, cu atât mai mult cu cât reglementarea limitează sau suprimă în mod grav drepturile lor.

Condiția motivării este esențială tocmai pentru a permite atât înțelegerea rațiunilor care stau la baza reglementării, cât și pentru a permite controlul de constituționalitate a legii.

În acest sens, art. 30 și art. 31 din Legea nr. 24/2000 reglementează instrumentele de prezentare a proiectului de act normativ și cuprinsul motivării. De asemenea, art. 32 și art. 33 alin. (2) în Legea nr. 24/2000 prevede necesitatea unui studiu de impact pentru legile de o importanță și complexitate deosebită.

Cu privire la legea analizată, rezultă că nu există nicio motivare și fundamentare reală a soluțiilor care au fost adoptate. Întrucât simpla majoritate politică a votului nu poate fundamenta o lege care lovește frontal și brutal sistemul financiar-bancar din România și în economia de piață, rezultă că această lege se plasează *de plano*, în afara statului de

drept și a valorilor pe care acesta este clădit, în special pe valoarea constituțională a statului de drept și a dreptății.

Mai mult, această lege ignoră faptul că în legislația în vigoare la acest moment există o serie de reglementări recente care asigură protecția consumatorilor în ceea ce privește evitarea sau, cel puțin, atenuarea impactului declarării scadenței anticipate și declanșării executării silită, creând falsa impresie că eliminarea caracterului de titlu executoriu ar fi necesară pentru ca instituțiile de credit să nu mai treacă imediat la executarea silită, în cazul în care debitorul înregistrează restanțe. Or, tocmai în considerarea faptului că atât contractul de credit, cât și garanțiile sunt titluri executorii, legislația privind protecția consumatorilor a fost anterior substanțial îmbunătățită în favoarea consumatorilor, astfel încât suprimarea forței executorii a contractului de credit apare ca fiind nu o măsură de protecție reală a consumatorilor, ci ca o măsură contra stabilității sistemului financiar bancar.

Principalele căi de protecție a consumatorilor existente în legislație sunt:

a) Căi de protecție prevăzute de O.U.G. nr. 52/2016

- (i) În situația în care un consumator se află în dificultate de plată, creditorul și consumatorul trebuie să conlucreze pentru a stabili motivele apariției dificultăților și pentru a se lua măsuri adecvate de către creditor (*art. 46 din OUG nr. 52/2016*);
- (ii) În situația în care consumatorul se confruntă cu dificultăți la plată, *creditorul are obligația* de a avea în vedere circumstanțele individuale ale consumatorului, drepturile și interesele acestuia, urmând ca, în funcție de aceste criterii să îi propună soluții pentru deblocarea situației respective și evitarea declarării scadenței anticipate. Dintre soluțiile enumerate de actul normativ, amintim schimbarea ratei dobânzii, rescadențarea ratelor, reeșalonarea ratelor, schimbarea tipului contractului de credit, conversia creditului etc. (*art. 48 din OUG nr. 52/2016*);
- (iii) *Creditorul are obligația* de a depune diligențe în vederea prevenirii declanșării scadenței anticipate și a procedurii de executare silită, precum și de a face dovada acestor diligențe în vederea inițierii acestor proceduri. În acest scop, după înregistrarea unui număr de 60 de zile consecutive de restanță, creditorul va depune diligențele necesare pentru a transmite în scris consumatorului soluțiile propuse pentru achitarea debitului, corespunzătoare situației sale, comunicată anterior creditorului (*art. 50 din OUG nr. 52/2016*);
- (iv) Consumatorul, oricând pe durata derulării contractului, în mod preventiv, poate solicita în mod direct creditorului să-i propună una dintre aceste soluții chiar și în situația în care **nu** înregistrează restanțe, dar face dovada iminenței neplății sau a unei situații dificile (*50 alin. 4 din OUG nr. 52/2016*);

(v) Creditorul are obligația de a-l notifica pe consumator cu cel puțin 30 de zile calendaristice înainte de declararea scadenței anticipate a creditului sau de inițierea executării silite (art. 51 din OUG nr. 52/2016);

(vi) Creditorul poate declara scadent anticipat creditul după înregistrarea unui număr de 90 de zile consecutive restanță de către consumator (art. 55 alin. 4 din OUG nr. 52/2016 și art. 38 alin. 9 din OUG nr. 50/2010);

(vii) Perioada dintre data declarării scadenței anticipate și declanșarea executării silite nu poate fi mai mică de 3 luni (art. 55 (5) din OUG nr. 52/2016 și art. 38 alin. 10 din OUG nr. 50/2010);

(viii) În vederea preîntâmpinării declarării scadenței anticipate a creditului sau declanșării executării silite, consumatorul are dreptul să solicite creditorului vânzarea bunului imobil ipotecat direct de către consumator, drept pe care creditorul îl acordă pentru o perioadă de cel puțin 6 luni, situație în care executarea silită eventual inițiată de creditor este amânată până la expirarea acestei perioade (art. 56 alin. 1 din OUG nr. 52/2016)

Rezultă, din cuprinsul acestor prevederi legale, faptul că, *de lege lata*, consumatorul este protejat de o eventuală declarare precipitată a scadenței anticipate și de o iminentă executare silită, la discreția băncii, în ipoteza acumulării de restanțe, legiuitorul instituind mecanisme obligatorii pentru creditor, atât pentru corectarea eventualelor dificultăți întâmpinate de consumator la rambursarea creditului, cât și pentru amânarea declanșării executării silite pentru o perioadă considerată rezonabilă, astfel încât să i se asigure acestuia posibilitatea rambursării voluntare a creditului.

Pe cale de consecință, legislația în vigoare la acest moment încurajează derularea contractului de credit în condiții reciproc avantajoase, fiind posibile și, în anumite situații, chiar obligatorii, mecanismele de reevaluare a creditului în funcție de nevoile individuale ale consumatorului. Or, adoptarea unei propuneri care să suprimă caracterul de titlu executoriu este aptă să îngreuneze și chiar să facă inaplicabil acest mecanism, consumatorul fiind încurajat să refuze propunerile băncii în contextul în care are confortul faptului că, oricum, banca nu poate declanșa executarea silită împotriva sa decât după parcurgerea unei proceduri judiciare care presupune trecerea unei perioade de timp în care acesta este scutit de la plata ratelor de credit.

b) Căi de protecție a consumatorului reglementate de Legea nr. 193/2000 și de Legea nr. 77/2016

În expunerea de motive a proiectului legislativ, se arată faptul că scopul viitoarei reglementări este acela de a „curăța” contractele de eventualele clauze abuzive, anterior punerii acestora în executare silită. Susțin inițiatorii proiectului faptul că, *de lege lata*, contestația la executare este singura cale procedurală care permite consumatorului să atace astfel de clauze, ceea ce îl dezavantajează, întrucât contestația la executare presupune

achitarea unei taxe judiciare de timbru și nu trage în mod automat suspendarea executării silite, aceasta, la rândul ei, fiind condiționată de achitarea unei taxe de timbru și a unei cauțiuni.

Dincolo de faptul că expunerea de motive pornește de la premisa îndoielnică a prezumării caracterului abuziv al clauzelor inserate în contractele încheiate de bancă cu consumatorii, aceasta face totală abstracție de mecanismele actuale pe care le are la dispoziție consumatorul pentru a înlătura eventuale clauze abuzive din contract, precum și de a se elibera de la plata întregului credit, nu doar a costurilor datorate în baza clauzelor prezumtiv abuzive.

În acest sens, este de notat faptul că, oricând după încheierea contractelor de credit și independent de începerea executării silite, consumatorii **au posibilitatea formulării unei acțiuni în constatarea caracterului abuziv al unor clauze contractuale pe temeiul art. 14 din Legea nr. 193/2000**, această acțiune prezentând următoarele avantaje:

- (i) Poate fi formulată oricând, fiind o acțiune imprescriptibilă extinctiv;
- (ii) Este independentă de începerea executării silite, deci nu presupune plata taxei de timbru corespunzătoare contestației la executare și nici plata unei cauțiuni aferente suspendării executării silite;
- (iii) Este scutită de la plata oricărei taxe de timbru, astfel cum prevede art. 29 alin. (1) lit. f) din OUG nr. 80/2013;
- (iv) În cazul unei declanșări ulterioare a executării silite, creanța pusă în executare este deja clarificată, este certă, dacă este cazul, ca efect al hotărârii judecătorești prin care, eventual, instanța a constatat caracterul abuziv al unor clauze contractuale pe care le-a eliminat din contract, banca nemaiavând dreptul de a solicita perceperea costurilor corespunzătoare acestora;
- (v) Exercițarea anterioară a acțiunii întemeiată pe art. 14 din Legea nr. 193/2000, îl scutește pe consumator de cheltuielile pe care le presupune contestația la executare, inclusiv suspendarea executării silite, în situația în care singurele motive pe care le-ar invoca ar fi cele legate de caracterul abuziv al unor clauze contractuale.

Rezultă, că de lege lata există în legislația națională o cale procedurală care aduce satisfacție principiului eficienței din dreptul UE, și care permite consumatorilor să supună controlului judecătoresc contractele încheiate cu instituțiile de credit, fără niciun cost din partea acestora și fără a fi supuși executării silite, astfel încât protecția consumatorilor este realizată pe deplin și nu necesită eliminarea caracterului de titlu executoriu al contractelor de credit încheiate cu consumatorii.

În plus, se ignoră faptul că, în realitate, problematica clauzelor abuzive vizează doar accesoriile creditului (dobânzi, comisioane), în timp ce, în ceea ce privește capitalul, adică suma împrumutată, ***practica judecătorească nu înregistrează nicio situație în care să se pretindă faptul că această sumă nu ar fi datorată***, ceea ce înseamnă că privarea instituției de credit de dreptul de urmărire imediat recuperarea capitalului nu are nicio justificare. Faptul că debitorul poate să pună în discuție caracterul abuziv al unora dintre clauzele contractuale, ***nu conduce la înlăturarea obligației de rambursare cel puțin a capitalului împrumutat***.

De asemenea, Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor imobile asigură această finalitate, în măsura în care sunt îndeplinite condițiile pe care aceasta le enumeră, astfel cum au fost înțelese și explicitate prin prisma jurisprudenței Curții Constituționale. În această modalitate se asigură protejarea debitorului aflat într-o situație specială, de impreviziune, în raport cu care nu au funcționat mijloacele preventive reglementate de OUG nr. 50/2010 și de OUG nr. 52/2016, să se elibereze de întreaga creanță, oferind în plată imobilul adus garanție.

În concluzie, eliminarea din legislație a titlurilor executorii în materia contractelor de credit este o măsură excesivă, lipsită de o reală fundamentare rațională, juridică și economică, contrară chiar scopului declarat al protecției consumatorilor, pentru că, în realitate, cel puțin în raport cu suma împrumutată, obligația consumatorului de a o restitui este neîndoielnică, iar un proces inițiat de instituția de credit în vederea obținerii unui titlu executoriu pentru capital nu ar face decât să amâne recuperarea creanței și să conducă la suportarea de către consumator a cheltuielilor de executare silită. Caracterul de titlu executoriu al creanței este independent de posibilitățile pe care le are consumatorul de a-și proteja drepturile în contextul Legii nr. 193/2000 sau ale Legii nr. 77/2016, drepturi care nu sunt cu nimic alterate de titlul executoriu al contractului de credit.

Rezultă că legea nu are nicio fundamentare obiectivă a soluției pe care o propune și nu ține cont de faptul că, în realitate, beneficiile reale ale consumatorilor sunt practic inexistente, în timp de efectele negative asupra sistemului financiar bancar sunt evidente, în condițiile în care îngreunarea excesivă a procesului de recuperare a creanțelor conduce la creșterea volumului creditelor neperformante și la dezechilibrarea raportului dintre active și pasive.

II.2. Neconstituționalitatea legii criticate în raport cu art. 141 din Constituție coroborat cu art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție și art. 31 alin. (3) din Legea nr. 24/2000. Lipsa avizului CES

Art. 1 alin. (3) din Constituție prevede că România este *stat democratic și social. Democrația*, ca valoare constituțională, presupune și respectarea competențelor și a atribuțiilor tuturor organelor instituite de Constituție și de lege cu rol în procesul legislativ. **Articolul 1 alin. (5)** din Constituție afirmă supremația legii.

De asemenea, **art. 31 alin. (3) din Legea nr. 24/2000** prevede că:

„(3) Forma finală a instrumentelor de prezentare și motivare a proiectelor de acte normative trebuie să cuprindă referiri la avizul Consiliului Legislativ și, după caz, al Consiliului Suprem de Apărare a Țării, Curții de Conturi sau Consiliului Economic și Social.”

Se remarcă faptul că, nu întâmplător, textul face referire la consultarea și avizelor unor instituții și autorități publice care sunt consacrate chiar prin Constituție și atribuții în procesul de legiferare, potrivit legilor lor organice.

Articolul 141 din Constituție instituie Consiliul Economic și Social (CES) ca organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului, în domeniile stabilite prin legea sa organică. Instituindu-se chiar prin Constituție rolul lui de organ pe lângă Parlament, ca putere legislativă, este evident că CES a fost conceput ca un organ cu atribuții în domeniul legislativ și dă expresie constituțională caracterului democratic al legiferării.

Potrivit art. 1 alin. (2) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social:

*„Consiliul Economic și Social este instituție publică de interes național, tripartită, autonomă, constituită în scopul realizării **dialogului** tripartit la nivel național dintre organizațiile patronale, organizațiile sindicale și reprezentanți ai asociațiilor și fundațiilor neguvernamentale ai societății civile.”*

De asemenea, conform art. 2 alin. (1) și (2):

*”(1) Consiliul Economic și Social este **consultat obligatoriu** asupra proiectelor de acte normative inițiate de Guvern sau a propunerilor legislative ale deputaților ori senatorilor. Rezultatul acestei consultări se concretizează în **avize la proiectele de acte normative**.*

(2) Domeniile de specialitate ale Consiliului Economic și Social sunt:

a) politicile economice;

b) politicile financiare și fiscale;

(...)

e) protecția consumatorului și concurență loială;”

În sfârșit, potrivit art. 5 din această lege:

”Consiliul Economic și Social exercită următoarele atribuții:

a) avizează proiectele de acte normative din domeniile de specialitate prevăzute la art. 2 alin. (2) inițiate de Guvern, precum și propunerile legislative ale deputaților și senatorilor, invitând inițiatorii la dezbaterile actelor normative;

b) elaborează, la solicitarea Guvernului, a Parlamentului sau din proprie inițiativă, analize și studii privind realitățile economice și sociale.”

Chiar dacă are un rol consultativ, Consiliul Economic și Social este un *organ constituțional, pe lângă Parlament*, ale cărei atribuții sunt instituite printr-o *normă cu putere constituțională care trebuie respectată în procesul de legiferare*. Avizul CES este consultativ, doar în sensul că organul care legiferează nu este ținut de avizul pozitiv sau negativ al CES, dar avizul este obligatoriu, în sensul că trebuie să existe în procesul de legiferare în domeniile prevăzute de legea organică a CES.

Prin urmare, legiferarea într-un domeniu în care este obligatorie consultarea CES, în lipsa avizului CES, constituie un viciu de neconstituționalitate a legii. În caz contrar, dacă s-ar considera că Parlamentul și Guvernul pot oricând adopta legi cu ignorarea acestui organ, s-ar anihila însăși existența acestuia ca organ cu atribuții constituționale în domeniul „Economiei și finanțelor publice”, astfel cum este reglementat în Titlul IV din Constituție, care are rolul de a garanta, în cadrul unui proces democratic de legiferare, că legile nu instituie soluții arbitrare, discreționare, mai ales atunci când au un impact economic major.

Legea în discuție vizează deopotrivă domeniul economic, respectiv creditarea și piața financiar-bancară și protecția consumatorului, astfel încât era obligatoriu avizul CES, care avea totodată și posibilitatea de a realiza analiza din punctul de vedere al realităților economice și sociale și al impactului noii reglementări.

În concluzie, având în vedere modul în care s-a desfășurat procesul legislativ, legea în integralitate este neconstituțională, în raport cu prevederile **art. 1 alin. (3) și (5), ale art. 141 din Constituție și ale Legii nr. 24/2000, neexistând nicio fundamentare și motivare economică, socială și juridică a soluției care a devenit lege. Lipsa de fundamentare și motivare economică, socială și juridică a soluției a determinat o reglementare contradictorie, incoerentă și neinteligibilă, care alterează grav chiar înțelegerea și aplicarea legii, astfel cum vom demonstra în continuare, în cadrul analizei textului.**

Este menirea Curții Constituționale să fie garantul unui proces legislativ *corect, democratic și constituțional*, care să se desfășoare cu implicarea tuturor organelor pe care însăși Constituția le-a instituit în acest scop și să asigure existența în sistemul juridic național a unor legi care pot fi înțelese și aplicate de destinatarii lor.

II.3. Legea pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing precum și pentru completarea art.120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului este neconstituțională în ansamblul său deoarece încalcă art. 1 alin. (3) din Constituție raportat la art. 13 din Legea nr. 24/2000. Noua reglementare este în contradicție flagrantă cu actualul cadrul legal instituit de Codul civil și cu legile speciale în materia protecției consumatorilor. Caracterul neclar al reglementării

Potrivit art. 13 din Legea nr. 24/2000:

„Actul normativ trebuie să se integreze organic în sistemul legislației, scop în care:

- a) proiectul de act normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel, cu care se află în conexiune;*
- b) proiectul de act normativ, întocmit pe baza unui act de nivel superior, nu poate depăși limitele competenței instituite prin acel act și nici nu poate contraveni principiilor și dispozițiilor acestuia;*
- c) proiectul de act normativ trebuie să fie corelat cu reglementările comunitare și cu tratatele internaționale la care România este parte.*
- d) proiectul de act normativ trebuie să fie corelat cu dispozițiile Convenției europene a drepturilor omului și ale protocoalelor adiționale la aceasta, ratificate de România, precum și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.”*

Noua lege nu se integrează în sistemul legislației în vigoare și contravine reglementărilor în materie, nefiind corelată cu instituțiile juridice din sistemul de drept român.

II.3.1. Reglementarea caracterului de titlu executoriu a contractului de împrumut de consumație în dreptul comun

II.3.1.1. Contractul de împrumut de consumație în noul Cod civil

Noul Cod civil reglementează împrumutul de consumație în *Secțiunea a 3-a din capitolul XIII, Contractul de împrumut*, la art. 2.158 – 2.170.

În materia împrumutului de consumație, art. 2165 C. civ., cu denumirea marginală *”Titlu executoriu”* prevede că ***”Dispozițiile art. 2.157 alin. (1) se aplică în mod corespunzător și împrumutului de consumație”***, iar art. 2.157 alin. (1) stabilește că: ***” În ceea ce privește obligația de restituire, contractul de comodat încheiat în formă autentică sau printr-un înscris sub semnătură privată cu dată certă constituie titlu executoriu, în condițiile legii, în cazul încetării prin decesul comodatului sau prin expirarea termenului.”***

Prin urmare, în materia împrumutului de consumație, adică a împrumutului având ca obiect o sumă de bani sau alte asemenea bunuri fungibile și consumptibile (art. 2158 C. civ.), împrumutatul este obligat să restituie, după o perioadă de timp, aceeași sumă de bani sau cantitate de bunuri de aceeași natură și calitate. Mai mult, art. 2164 C. civ. consacră principiul nominalismului în ceea ce privește obligația de restituire a împrumutului, debitorul fiind obligat să restituie aceeași cantitate și calitate de bunuri pe care a primit-o, oricare ar fi creșterea sau scăderea prețului acestora, iar în cazul împrumutului asupra unei sume de bani, împrumutatul nu este ținut să înapoieze decât suma nominală primită, oricare ar fi variația valorii acesteia, dacă părțile nu au convenit altfel.

Dată fiind natura împrumutului de consumație având ca obiect o sumă de bani, precum și obligația clară, certă, lichidă și exigibilă a împrumutatului de a restitui suma împrumutată, în mod firesc legiuitorul a instituit caracterul de titlu executoriu al contractului de împrumut

încheiat în formă autentică sau prin înscris sub semnătură privată cu dată certă. Esențial pentru materia examinată este faptul că, *în materia împrumutului de consumație, potrivit Codului civil, creditorul este dispensat să mai recurgă la o procedură judiciară pentru a obține o hotărâre judecătorească definitivă, dacă împrumutul este constatat printr-un înscris autentic sau printr-un înscris sub semnătură privată cu dată certă, adică prin îndeplinirea unor minime formalități.*

Așadar, nu doar contractul de împrumut/credit acordat de instituțiile de credit constituie titlu executoriu, fără a fi necesar să se urmeze o procedură judiciară, ci, forța executorie a contractului de împrumut a fost instituită de legiuitorul Codului civil cu caracter general, în această materie, indiferent de titularul creanței.

II.3.1.2. Reglementarea caracterului de titlu executoriu al contractului de ipotecă în noul Cod civil

De asemenea, în materia garanțiilor, art. 2430 C.civ. prevede că „*Executarea ipotecii nu poate fi realizată decât în virtutea unui titlu executoriu și pentru o creanță certă, lichidă și exigibilă*”, iar potrivit art. 2431 C. civ. „*Contractele de ipotecă valabil încheiate sunt, în condițiile legii, titluri executorii*”.

Textul are în vedere atât ipoteca imobiliară convențională care presupune *ad validatem* încheierea unui contract de ipotecă în formă autentică, sub sancțiunea nulității absolute (art. 2378 C. civ.), cât și ipoteca mobilă, care se constituie printr-un înscris în formă autentică sau sub semnătură privată, de asemenea, sub sancțiunea nulității absolute (art. 2388 C.civ.).¹

Oricare ar fi persoana creditorului și oricare ar fi contractul încheiat, fie că este contract de împrumut, fie că este alt contract, a cărei creanță este garantată, contractul de ipotecă este, așadar, titlu executoriu.

Mai mult, recent, Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia nr. 60/2017, a stabilit că: „*În interpretarea dispozițiilor art. 2.431 din Codul civil raportat la art. 632 din Codul de procedură civilă este posibilă executarea silită a unei creanțe garantate printr-un contract de ipotecă valabil încheiat, ce constituie titlu executoriu, chiar dacă dreptul de creanță însuși nu este constatat printr-un înscris care să constituie, potrivit dispozițiilor legale, titlu executoriu.*”², ceea ce înseamnă că un contract de ipotecă mobilă este titlu executoriu *per se*, chiar și atunci când ipoteca garantează o creanță izvorâtă dintr-un contract care nu este el însuși titlu executoriu. Relevante sunt și considerentele acestei decizii, pentru a pune în lumină rațiunea atribuirii de către legiuitor a caracterului de titlu executoriu anumitor înscrisuri:

¹ Pentru dezvoltări cu privire la contractul de ipotecă, a se vedea R. Rizoiu, Despre contractul de ipotecă (III), Universul juridic nr. 6/2015. Cu privire la rațiunea extinderii beneficiului de titlu executoriu pentru orice contract de ipotecă (mobilă), autorul arată că aceasta constă în modalitatea specifică de executare a acestei garanții reale. Cu privire la art. 2431 C.civ., a se vedea și B. Visinoiu, în Fl. Baias, E. Chelaru, R. Constantinovici, I. Macovei (coordonatori), *Codul civil. Comentariu pe articole*, Ed. C.H.Beck, 2012, p. 2414.

² Decizia 60/2017 a fost publicată în M.Of. nr. 928 din 24.11.2017. Este vorba de o ”autonomizare” a ipotecii în raport cu creanța din punctul de vedere al executorialității.

„77. Titlul executoriu reprezintă, așadar, instrumentul legal pe care statul îl acordă creditorului pentru a putea recurge la măsuri coercitive pe care, de asemenea, statul, prin intermediul organelor sale, trebuie să le pună la dispoziția creditorilor.

78. De regulă, aceste instrumente sunt rezultatul unei evaluări judiciare a existenței și întinderii dreptului subiectiv pretins de către creditor, iar majoritatea categoriilor de titluri executorii enumerate de art. 632 alin. (2) din Codul de procedură civilă fac parte din clasa hotărârilor judecătorești.

79. Există însă și situații în care statul consideră anumite înscrisuri ca prezentând suficiente garanții de corectitudine pentru a permite absența evaluării judiciare. Este vorba despre acele titluri executorii de natură contractuală cărora legea le recunoaște caracterul de titlu executoriu, cum este cazul contractului de ipotecă, obiect al prezentei chestiuni prealabile.”

De asemenea, referindu-se în motivare și la art. 120 din OUG nr. 99/2006, instanța supremă a reținut că:

„88. De asemenea, art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului prevedea, într-o formulare care exista și la data intrării în vigoare a noului din Codul civil, următoarele: „Contractele de credit, inclusiv contractele de garanție reală sau personală, încheiate de o instituție de credit constituie titluri executorii”.

89. Chiar dacă, în acest al doilea caz, textul face referire la natura de titlu executoriu, în primul rând, a contractului din care se naște obligația garantată, redactarea normei nu lasă niciun dubiu asupra evaluării distincte a executorialității instrumentelor de garantare.

90. Deși este adevărat că natura de titlu executoriu a contractului de credit ajunge să lipsească de eficiență recunoașterea prin lege a funcției executorii, în mod distinct, pentru contractele de garantare a creditului, textul art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 este simptomatic pentru acceptarea de către legiuitor a ideii că un instrument de garantare, depășindu-și funcția specifică, poate deveni singur temei pentru declanșarea executării silite.

91. Astfel, ceea ce devine relevant pentru prezenta analiză este faptul că art. 2.431 din Codul civil nu ar constitui o „premieră” în dreptul nostru privat, Legea nr. 99/1999 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, prin textele relevante anterior evocate, devansând, sub acest aspect, actul normativ intrat în vigoare la data de 1 octombrie 2011.”

II.3.1.3. Caracterul defectuos al tehnicii legislative. Neconstituționalitatea decurgând din neclaritatea legii

Prin urmare, caracterul de titlu executoriu al contractelor de credit și al ipotecilor nu are legătură nici cu persoana creditorului, fie că este profesionist sau nu, nici cu persoana debitorului, fie că este consumator sau nu. Soluția are la bază rațiuni legislative care

exprimă viziunea generală pe care legiuitorul a consacrat-o în materia creditului și a garanțiilor.

Textele din Codul civil sunt generale și, chiar dacă se înlătură prevederile speciale din OUG nr. 99/2006, ele devin susceptibile de a se aplica chiar și în materia contractelor de credit încheiate de instituțiile de credit cu consumatorii. În acest sens, art. 2158 alin. (2) C. civ. prevede că: „*Atunci când o persoană acordă un împrumut fără a o face cu titlu profesional, nu îi sunt aplicabile dispozițiile legale privind instituțiile de credit și instituțiile financiare nebancare*”. În schimb, dispozițiile din dreptul comun analizate sunt susceptibile de aplicare, în lipsa unei norme speciale, și instituțiilor de credit și instituțiilor financiare nebancare.

De asemenea, aceste texte nu sunt deloc incompatibile cu ideea de protecție a consumatorilor, pentru că normele de protecție a consumatorilor trebuie să se armonizeze și să se integreze în viziunea generală a legiuitorului. Protecția consumatorilor se face tot prin și în cadrul instituțiilor juridice, pentru că aceasta nu poate să se constituie ca „*un drept paralel*” sistemului de drept existent.

Din examinarea dispozițiilor legale a rezultat că prevederile art. 120 din OUG nr. 99/2006 nu constituie o soluție izolată, ci, dimpotrivă sunt într-o strânsă interdependență cu viziunea generală a Codului civil, fiind corelate cu prevederile din Codul civil în materia împrumutului și a garanțiilor.

Astfel, se remarcă faptul că în lege s-a folosit o tehnică defectuoasă de redactare, respectiv o normă negativă și de trimitere, care prevede că, în cazul creditului acordat consumatorilor, prevederile alin. (1) ale art. 120 nu sunt aplicabile, respectiv contractele nu sunt titluri executorii.

Or, chiar această tehnică legislativă face legea neclară și neconstituțională din perspectiva art. 1 alin. (5) din Constituție, pentru că, luând în considerație corelarea obligatorie cu normele din Codul civil, se deschid două posibile interpretări legate de întrebarea: care vor fi atunci dispozițiile legale aplicabile, dacă alin. (1) al art. 120 nu se aplică și care sunt mecanismele pentru obținerea titlului executoriu, fiind evident exclusă ipoteza în care creditorul nu ar putea obține niciodată titlu executoriu³.

La această întrebare propunerea legislativă nu răspunde, astfel încât, evident, reglementarea este echivocă și susceptibilă de interpretări.

O primă interpretare ar fi în sensul că, deși va fi înlăturat din legislația specială caracterul de titlu executoriu al contractului de credit și al garanțiilor încheiate cu un consumator, rămân în continuare aplicabile prevederile generale din Codul civil. Aceasta va însemna

³ Un creditor nu poate fi lipsit de dreptul de obține executarea silită, pentru că atunci se afectează chiar substanța dreptului său. A se vedea *Decizia Curții Constituționale nr. 710 din 29 noiembrie 2016* referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii privind unele măsuri de efectuare a reținerilor din venituri obținute de persoanele fizice din contracte privind raporturi de muncă în baza unor titluri executorii, publicată în M.Of., Partea I nr. 1014 din 16 decembrie 2016.

că, în condițiile dreptului comun, împrumutul va constitui titlu executoriu atunci când va fi încheiat prin act autentic sau chiar înscris sub semnătură privată cu dată certă, iar ipotecile, fie că sunt imobiliare sau mobiliare, vor constitui, oricum, titluri executorii.

Dacă s-ar reține această interpretare, rezultă că, practic, noua reglementare nu are sens, pentru că interesul urmărit în principal prin aceasta este anihilat chiar de Codul civil. Întrucât nu mai există normă specială în materia contractelor de credit încheiate cu consumatorii și a garanțiilor, care să le confere caracter de titlu executoriu, înseamnă că se vor aplica normele din Codul civil, în materia împrumuturilor și ale garanțiilor, care, însă, tot acolo vor conduce în final, adică la acceptarea caracterului de titluri executorii a acestor contracte.

O altă interpretare posibilă ar fi în sensul că, în realitate, se instituie o nouă normă specială și, potrivit principiului *specialia generalibus derogant*, aceasta ar deroga nu numai de la alin. (1) al art. 120 din OUG nr. 99/2006, ci și de la Codul civil, astfel încât contractele de credit încheiate cu consumatorii și garanțiile aferente nu vor mai constitui titluri executorii nici măcar în condițiile Codului civil. O asemenea interpretare este însă criticabilă, pentru că excepțiile sunt de strictă interpretare. Pe de altă parte, această interpretare ar avea la bază și *ratio legis*, acesta fiind, în realitate, scopul declarat de legiuitor.

Rezultă că modalitatea defectuoasă de redactare a normei juridice, prin utilizarea unei negații și fără a înlocui norma suprimată cu o normă specială, care să indice care este reglementarea pozitivă aplicabilă, este susceptibilă de a genera două interpretări diametral opuse, ceea ce este suficient pentru a conduce la încălcarea principiului securității juridice care determină neconstituționalitatea reglementării în ansamblul său, prin raportare la art. 1 alin. (3) din Constituție și la art. 13 din Legea nr. 24/2000.

IV. MOTIVE INTRINSECI DE NECONSTITUȚIONALITATE

IV.1. Neconstituționalitatea art.I pct.1) din legea criticată referitor la art. 8 alin. (2) din OG nr. 51/1997 raportat la art. 16 alin. (1) din Constituție privind egalitatea în drepturi și la art. 44 alin. (2) din Constituție privind proprietatea privată.

IV.1.1. Încălcarea principiului egalității în fața legii din perspectiva Codului civil

În privința modificărilor pe care legiuitorul le propune cu privire la contractul de leasing, apreciem că proiectul de lege se situează în afara cadrului constituțional ce are drept scop egalitatea cetățenilor în fața legii dar, mai ales, protejarea și garantarea proprietății private, indiferent de titularul acesteia.

Potrivit art. 16 alin. (1) din Constituție, „*Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*”

Dispozițiile constituționale românești sunt în consens cu reglementările internaționale în materie. Astfel, principiul egalității este prevăzut și de art.14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Principiul egalității presupune ca la situații egale să se aplice un tratament juridic egal. În același timp, presupune și dreptul la diferențiere în tratament juridic, dacă situațiile în care se află cetățenii sunt diferite. Altfel spus, situațiilor egale să le corespundă un tratament juridic egal, iar situațiilor diferite, tratamentul juridic trebuie să fie diferit.

IV.1.1.1. Egalitatea contractuală dintre finanțator – debitor

Potrivit expunerii de motive succinte prezentate de inițiatori, propunerea de eliminare a titlului executoriu al contractului de leasing încheiat cu consumatorii are drept scop protecția consumatorilor – aflați într-o așa zisă situație de dezechilibru față de finanțatori.

Or, așa cum am demonstrat și cu referire la eliminarea titlului executoriu pentru contractul de credit, în prezent, legislația românească conține suficiente instrumente juridice prin care consumatorul de leasing este protejat și prin care este reglat dezechilibrul juridic care s-ar fi putut considera că ar exista între finanțator și consumator.

Operațiunile de leasing – în special, leasingul financiar reglementat prin OG 51/1997, sunt asimilate operațiunilor de credit și sunt guvernate de legislația specifică care reglementează relația de creditare între un consumator și o instituție de credit, respectiv reglementările Băncii Naționale a României, ale Ordonanței de Urgență nr. 52/2016 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori, ale Ordonanței nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, ale Legii nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori și ale altor prevederi legale aplicabile.

Potrivit acestor reglementări, *și societățile de leasing, în calitate de finanțatori, au obligația informării consumatorilor cu privire la produsele financiare oferite, au obligația definirii prin contracte a costurilor aplicabile finanțării (dobânzi, comisioane, etc), au obligația oferirii posibilității de reșalonare sau reaccidentare a finanțării, la cererea consumatorilor, etc.*

Sub aspectul mijloacelor juridice pe care consumatorul le are la îndemână pentru a contesta clauzele contractuale convenite cu finanțatorii (instituții financiare nebancare/instituții de credit), așa cum am precizat mai sus, există mai multe modalități juridice prin care consumatorul poate contesta valabilitatea clauzelor contractului de leasing/credit încheiat.

În etapa anterioară deferirii litigiului spre soluționare de către instanța judecătorească, consumatorii pot reclama aspecte legate de contractele de leasing/contractele de credit încheiate chiar instituțiilor de leasing/instituțiilor de credit și, de asemenea, pot contesta prevederile contractelor de leasing/contractelor de credit în fața autorității competente să

asigure protecția drepturilor consumatorilor - Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor; totodată, în acord cu prevederile Ordonanței nr. 38/2015 (care a transpus în România prevederile Directivei UE 11/2013) privind soluționarea alternativă a litigiilor dintre consumatori și comercianți, consumatorii se pot adresa și Centrelor de Soluționare Alternativă a litigiilor – organisme juridice care au ca obiectiv soluționarea amiabilă și cu titlu gratuit a oricăror reclamații sau contestații ale consumatorilor.

Precizăm că dreptul legal la apărare al consumatorului nu este suprimat nici în fazele litigioase, respectiv în etapa contestației la executare formulate de consumatori în fața instanțelor de judecată. Legea reglementează în mod expres scutirea consumatorilor de la obligația de plată a taxelor de timbru atunci când formulează acțiuni împotriva operatorilor economici care au prejudiciat drepturile și interesele legitime ale consumatorilor (art. 29 lit. f) din OUG nr. 80/2013). Prin urmare, sub aspectul taxelor ce urmează a fi achitate de consumator, subliniem că legea scutește de taxe orice acțiune a consumatorului prin care acesta contestă titlul executoriu (clauzele contractului de leasing/contractului de credit), respectiv contestația la titlu formulată în cadrul procedurii de executare silită.

Având în vedere rigorile legale în materia contractelor de credit acordate consumatorilor (OUG 52/2016 care a transpus în România Directiva EU 17/2014, OUG 50/2016 privind contractele de credit pentru consumatori, L193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori, reglementările Băncii Naționale a României, etc.) care obligă deja finanțatorul la o politică de creditare responsabilă și transparentă în relația cu consumatorul, apreciem că, eliminarea titlului executoriu ar crea un dezechilibru contractual între finanțator și consumator, punând consumatorul într-o situație favorabilă, în contradictoriu cu principiul constituțional consacrat de art 16.

IV.1.1.2. Egalitatea de regim juridic între finanțator și alți împrumutători

Eliminarea titlului executoriu pentru contractul de leasing încheiat cu consumatorii generează o diferență de tratament nejustificată între mai multe categorii de finanțatorii, ceea ce determină încălcarea art. 16 din Constituție.

Ca exemplu, art. 1809 Noul Cod Civil recunoaște contractului de locațiune caracterul de titlu executoriu: „(2) În privința obligației de restituire a bunului dat în locațiune, contractul încheiat pe durată determinată și constatat prin înscris autentic constituie, în condițiile legii, titlu executoriu la expirarea termenului. (3) Dispozițiile alin. (2) se aplică în mod corespunzător și contractului încheiat pe perioadă determinată prin înscris sub semnătură privată și înregistrat la organul fiscal competent.”

Așadar, în cazul contractului de locațiune, legiuitorul menține caracterul de titlu executoriu pentru recuperarea bunului închiriat, înțelegând astfel că dreptul de proprietate al locatorului nu poate fi suficient pentru recuperarea posesiei și folosinței bunului de la locatar, după rezilierea contractului de locațiune.

Același drept este recunoscut de legiuitor și în cazul altor contracte reale, cum am fi contractul de împrumut de consumație sau contractul de comodat (Art. 2157, alin.1: „(1) În ceea ce privește obligația de restituire, contractul de comodat încheiat în formă autentică sau printr-un înscris sub semnătură privată cu dată certă constituie titlu executoriu, în condițiile legii, în cazul încetării prin decesul comodatarului sau prin expirarea termenului.”)

IV.1.2. Încălcarea dreptului de proprietate garantat de art. 44, alin. (2) din Constituție

Conform art. 44 din Constituția României, dreptul de proprietate privată este garantat: *„Dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate. Conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite de lege. Proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular. Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreapta și prealabila despăgubire.”*

Potrivit definiției date de art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 51/1997, leasingul este operațiunea prin care *„o parte, denumită locator/finanțator, transmite pentru o perioadă determinată dreptul de folosință asupra unui bun, al cărui proprietar este, celeilalte părți, denumită locatar/utilizator, la solicitarea acesteia, contra unei plăți periodice, denumită rată de leasing, iar la sfârșitul perioadei de leasing locatorul/finanțatorul se obligă să respecte dreptul de opțiune al locatarului/utilizatorului de a cumpăra bunul, de a prelungi contractul de leasing fără a schimba natura leasingului ori de a înceta raporturile contractuale.”*

Societatea de leasing este, așadar, proprietară a bunului pe întreaga durată a contractului de leasing, până la achitarea integrală a obligațiilor de plată de către consumator, prin urmare este îndreptățită la recuperarea bunului, în cazul nerespectării obligațiilor contractuale de către consumator. În aceeași măsură, societatea de leasing este proprietară și asupra creanței deținute asupra debitorului său.

Codul Civil și Constituția României consfințesc dreptul real al titularului unui bun de a posedea, de a folosi și de a dispune de bunul/bunurile aflat/e în proprietatea sa, atribute ale dreptului de proprietate ce pot fi exercitate în mod absolut, exclusiv și perpetuu, cu respectarea limitelor legale.

Așadar, pe toată durata contractului de leasing, *„dreptul de folosință revine altei persoane decât titularului dreptului de proprietate - contractul de leasing nefiind prin sine translativ de proprietate, ci acordând locatarului/utilizatorului doar un drept de opțiune, în sensul că în momentul expirării contractului de leasing acesta are prioritate la cumpărarea bunului ce a constituit obiectul contractului de leasing”* (Decizia Curții Constituționale nr. 1382/2011).

De aceea, menținerea posibilității recuperării bunului achiziționat de către societatea de leasing (bun înregistrat pe numele acesteia) și aflat în proprietatea sa dar și a creanței societății de leasing, în cazul rezilierii contractului de leasing ca urmare a neîndeplinirii obligațiilor contractuale de către utilizator, reprezintă în fapt o garanție a respectării dreptului de proprietate.

Sub aspect economic, după recuperarea bunului, societatea de leasing este în măsură să asigure valorificarea acestuia în condiții rezonabile de piață, iar prețul astfel obținut să fie scăzut din suma totală de plată datorată de utilizator (creanța). Și din aceste considerente, apreciem că este atât în interesul societății de leasing, cât și în interesul utilizatorului ca bunul să fie recuperat în termenul cel mai scurt de societatea de leasing pentru ca, apoi, să poată fi valorificat la o valoare de piață cât mai apropiată de valoarea rămasă de rambursat.

Apreciem că eliminarea caracterului executoriu al contractului de leasing ar prejudicia grav dreptul finanțatorului de a intra în posesia și folosința propriului bun, pe de o parte, iar pe de altă parte, ar determina indirect creșterea debitului datorat de utilizator.

În plus, prin lipsirea de caracterul executoriu, s-ar încuraja o conduită abuzivă din partea Utilizatorilor, care, deși aflați în situația de neplată care a condus la rezilierea contractului de leasing de către Finanțator, ar beneficia de prerogativa legală de a putea utiliza în continuare bunul proprietatea altuia nestingheriți, deoarece Finanțatorul ar trebui să parcurgă etape care în practică pot dura chiar și 3-4 ani de zile (un litigiu de fond, apel, cale extraordinară) până la obținerea unui titlu executoriu și finalizarea executării silită – situație juridică care ar încălca dispozițiile exprese ale art. 16 din Constituția României privind egalitatea tuturor cetățenilor în fața legii.

IV.1.3. Importanța menținerii titlului executoriu pentru garantarea proprietății private, conform art. 44 din Constituție

Simpla proprietate a bunului nu permite finanțatorului să recupereze imediat, prin orice mijloace juridice, posesia și folosința acestuia.

Potrivit art. 10 din Ordonanța de Guvern nr. 51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing, locatarul/utilizatorul se obligă să restituie bunul în conformitate cu prevederile contractului de leasing. Dacă utilizatorul refuză să predea bunul de bunăvoie în termenul prevăzut în contract, după reziliere, societatea de leasing este nevoită să treacă la executarea silită a utilizatorului pentru recuperarea acestui bun.

Executarea silită se face întotdeauna prin intermediul unui executor judecătoresc și în baza titlului executoriu reprezentat de contractul de leasing, conform prevederilor art. 622 și urm Cod Procedura Civilă. „Art. 622. - (1) Obligația stabilită prin hotărârea unei instanțe sau printr-un alt titlu executoriu se aduce la îndeplinire de bunăvoie. (2) În cazul în care debitorul nu execută de bunăvoie obligația sa, aceasta se aduce la îndeplinire prin executare

silită, care începe odată cu sesizarea organului de executare, potrivit dispozițiilor prezentei cărți, dacă prin lege specială nu se prevede altfel.”

În același sens, art. 893 Cod Procedura Civilă prevede că „Dacă partea obligată să predea un bun mobil, determinat prin calitate și cantitate, nu își îndeplinește obligația în termen de 24 de ore de la comunicarea încheierii de încuviințare a executării, predarea lui se va face prin executare silită.”

În cursul executării silite, executorul judecătoresc este competent să identifice și să localizeze bunul, precum și să îl ridice din orice loc în care ar fi depozitat sau s-ar afla – practic, de pe proprietatea consumatorului sau a altui terț, după caz. Accesul în astfel de spații nu s-ar putea face decât prin intermediul unui executor judecătoresc și în baza titlului executoriu reprezentat de contractul de leasing.

Situația este specifică în cazul vehiculelor, dar este similară și în cazul echipamentelor și chiar în cazul imobilelor finanțate de societăți de leasing care trebuie recuperate (preluate în posesie) și revalorificate într-un termen scurt de societatea de leasing (pentru a putea obține o valoare de piață cât mai mare care să ajute la scăderea debitului consumatorului aflat în imposibilitatea de plată a ratelor).

Totodată, funcționalitatea asupra instrumentării cauzelor penale ce privesc bunuri achiziționate în sistem leasing și care fac obiectul infracțiunii de abuz de încredere este asigurată și de implicarea executorului judecătoresc care acționează în baza titlului executoriu reprezentat de contractul de leasing.

Astfel, executorul judecătoresc, în cursul executării silite, este competent să elibereze și procesele verbale din care să rezulte neîndeplinirea obligației de predare la termen și/sau imposibilitatea reintrării în posesia bunului pe calea executării silite și/sau imposibilitatea identificării și localizării bunului, atunci când un bun, proprietatea societății de leasing, nu poate fi găsit.

În baza acestor documente, potrivit procedurilor instituite de Inspectoratul General al Poliției, societatea de leasing, în calitate de proprietar al vehiculului, poate solicita înregistrarea vehiculului în Baza de Date cu Autovehicule Furate a Inspectoratului General al Poliției Române și poate beneficia de ajutorul Poliției Rutiere pentru localizarea vehiculului dacă: a) contractul de leasing își menține calitatea de titlu executoriu; b) societatea de leasing a depus o plângere penală împotriva celui ce deține fără drept bunul; c) societatea de leasing depune toate documentele solicitate de IGPR pentru înregistrarea vehiculului în Baza de Date cu Autovehicule Furate.

Întrucât societățile de leasing se confruntă în prezent cu un fenomen în ceea ce privește exercitarea abuzivă de către Utilizatori fie a folosinței fără titlu a bunurilor (după ce a intervenit obligația de predare), fie a degradării bunurilor finanțate prin descompletare/demontare/distrugere, apreciem că o lipsire de efecte executorii a

contractului de leasing va conduce la accentuarea comportamentului abuziv al Utilizatorilor de rea credință în legătură cu bunurile finanțate.

Menționăm că, în practică, multe dintre vehiculele aflate în proprietatea societăților de leasing dar nerecuperate de acestea au putut fi identificate și localizate prin intermediul Bazei de Date cu Autovehicule Furate a IGPR. În multe cazuri, astfel de bunuri au fost localizate circulând inclusiv în afara granițelor României.

Astfel, este eronat a considera că simpla dovadă a proprietății este suficientă pentru recuperarea bunului de către societatea de leasing; în cazurile în care utilizatorul refuză predarea de bunăvoie a bunului, societatea de leasing are nevoie de titlu executoriu pentru a obține predarea silită a bunului, conform procedurilor legale sus menționate.

Menținerea caracterului de titlu executoriu în vederea recuperării bunului în cazul debitorilor care refuză restituirea lor de bună voie în termenul prevăzut în contract și în respectarea obligațiilor legale prevăzute de către OUG 51/1997 este menită să împiedice o exercitare fără titlu a folosinței asupra bunului proprietatea finanțatorului după data rezilierii contractului. Prin posibilitatea punerii în executarea a obligației de predare bun nu este afectat niciun patrimoniu debitorului persoană fizică întrucât măsurile vor fi strâns legate exclusiv de recuperarea bunului proprietatea finanțatorului pe calea executării silite.

În temeiul argumentelor detaliate mai sus vă rugăm să constatați că dispoziția art.I pct.1) din *Legea pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing precum și pentru completarea art.120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului* este neconstituțională deoarece încalcă dispozițiile art.16 alin.(1) și ale art.44 alin.(2) din Constituția României.

IV.2. Neconstituționalitatea art. II din legea supusă criticii de neconstituționalitate referitor la art. 120 alin. (2) din OUG nr. 99/2006 raportat la art. 16 alin. (1) din Constituție privind egalitatea în drepturi și la art. 44 alin. (2) din Constituție privind proprietatea privată

IV.2.1. Încălcarea principiului egalității în fața legii din perspectiva Codului civil

În situația în care se validează cea de-a doua interpretare prezentată în argumentele de neconstituționalitate extrinsecă (pct.II.3.) și se ajunge la concluzia că nici în virtutea Codului civil contractele de credit și de garanție nu sunt titluri executorii, reglementarea este neconstituțională prin raportare la art. 16 alin. (1) din Constituție, referitor la egalitatea în fața în legii.

Potrivit art. 16 alin. (1) din Constituție, „*Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*”

De asemenea, potrivit art. 44 alin. (2) din Constituție, „*Proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular.*”

În acest context avem în vedere creanța ca și bun și calitatea acesteia de a fi titlu executoriu, în condițiile în care este certă, lichidă și exigibilă.

În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reținut principiul conform căruia egalitatea în drepturi a cetățenilor nu înseamnă uniformitate, violarea principiului egalității și al nediscriminării existând atunci când se aplică un tratament diferențiat unor cazuri egale, ***fără o motivare obiectivă și rezonabilă sau dacă există o disproporție între scopul urmărit prin tratamentul inegal și mijloacele folosite.*** (Decizia nr. 411/2016 referitoare la respingerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 512 alin. 2 din Codul de procedură civilă din 1865, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 683 din 02 septembrie 2016, Decizia nr. 20 din 24 ianuarie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 243 din 10 aprilie 2003, Decizia nr. 156 din 15 mai 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 339 din 26 iunie 2001).

De asemenea, jurisprudența Curții Constituționale, în deplin acord cu aceea a Curții Europene a Drepturilor Omului, a stabilit în mod constant că, în sensul Constituției, principiul egalității nu poate conduce la uniformitate, la negarea dreptului la diferență de tratament juridic în cazul unor situații diferite (de exemplu: Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, Decizia nr. 135 din 5 noiembrie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 17 decembrie 1996, Decizia nr. 20 din 2 februarie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 72 din 18 februarie 2000).

Așadar, comparația trebuie realizată între creditori, aflați în aceeași situație, adică titulari ai unei creanțe izvorâte dintr-un contract de împrumut, eventual garantată cu ipotecă imobiliară sau mobilă.

Prin extragerea și exceptarea contractelor de credit și a garanțiilor încheiate de instituțiile de credit cu consumatorii din sfera contractelor care constituie titluri executorii, se instituie în mod evident un tratament juridic distinct pentru aceste contracte, fiind în prezența unei inegalități juridice în sfera creditorilor, fie că sunt garantați, fie că sunt negarantați.

Se observă că, de fapt, norma juridică nu operează, în realitate, în sfera debitorilor. În sfera debitorilor, într-adevăr, nu se poate vorbi de aceeași situație juridică în cazul unui debitor consumator și a unui debitor non-consumator. Dar protecția juridică a debitorului consumator se realizează deja prin normele speciale cuprinse în OUG nr. 50/2010 și OUG nr. 52/2016, în comparație cu un debitor care încheie contractul de împrumut sau de ipotecă cu un non-profesionist și căruia nu i se aplică legislația specială în materia protecției consumatorilor.

Se ajunge, aşadar, în realitate, la o situație de *inegalitate în fața legii între creditori care au o creanță derivând din aceleași tip de contracte, respectiv contracte de împrumut și de garanție (ipoteci)*, deoarece un asemenea creditor, potrivit dreptului comun, poate beneficia de caracterul de titlu executoriu al contractului de împrumut și al ipotecii, *fără să fie nevoie să recurgă la o procedură judiciară pentru a obține o hotărâre judecătorească ce constituie titlu executoriu*, în timp ce, în cazul unei instituții de credit, creanța și garanția acesteia, deși are aceeași natură, a fost *degradată*, fiindu-i *extirpat chiar de legiuitor un element important care permite realizarea ei, și anume executorialitatea*.

Rezultă că toți creditorii, fie profesioniști, fie neprofesioniști, cu excepția instituțiilor de credit, se vor bucura de caracterul de titlu executoriu al creanței rezultate dintr-un împrumut de consumație (o sumă de bani) și de ipotecile aferente.

Or, executorialitatea este o calitate a creanței certe, lichide și exigibile, în această materie, care derivă din natura împrumutului și din funcționalitatea ipotecii, independent de persoana debitorului.

Mai mult decât atât, debitor al unui asemenea împrumut acordat potrivit dreptului comun poate să fie și chiar este, în practică, în mod frecvent, tot o persoană fizică, iar împrumutul poate fi luat de aceasta tot doar în scopul consumului, pentru satisfacerea unor nevoi personale sau familiale, iar nu într-un interes profesional.

Or, deși un asemenea debitor persoană fizică, care a făcut un împrumut potrivit dreptului comun, deci în afara sistemului financiar-bancar, se plasează într-o poziție similară cu aceea a unei persoane fizice care este consumator, prin scopul pentru care a contractat împrumutul, el nu beneficiază de nicio normă de protecție a consumatorului, dar, în schimb, creditorul, oricare ar fi acesta, altul decât o instituție de credit, beneficiază de caracterul de titlu executoriu al împrumutului și al garanțiilor, potrivit Codului civil.

Situația rezultată este cel puțin bizară, pentru că se ajunge ca, practic, împrumutul și garanțiile să nu constituie titluri executorii în cadrul sistemului financiar bancar, dar *să constituie titluri executorii pentru orice alte împrumuturi și garanții aferente din afara acestui sistem. Or, tocmai în sistemul financiar-bancar există precumpănitor interesul public al protejării creditului și al recuperării în termen util și rezonabil a împrumuturilor*. Creditul este motorul unei economii, iar consumul asigură dinamica ei. Aşadar, paradoxal, tocmai acolo unde există un interes public de recuperare a creditului și de bună funcționare a sistemului financiar bancar, creanța și garanțiile nu mai sunt titluri executorii.

Rezultă că, dacă se admite interpretarea în sensul că aceste contracte nu constituie titluri executorii atunci când împrumutul este acordat unui consumator de o instituție de credit, se încalcă principiul egalității în fața legii a creditorilor.

În spiritul practicii Curții Constituționale se poate afirma că nu există *nicio motivare reală și obiectivă pentru o asemenea soluție extremă*, cu atât mai mult cu cât protecția consumatorilor este asigurată deja prin norme speciale, referitoare la declararea scadenței anticipate și inițierea proceduri de executare silită și poate fi consolidată

prin alte mijloace procedurale decât eliminarea caracterului de titlu executoriu al creanței. Nu deducem cum îngreunarea și întârzierea procesului de recuperare a creanțelor instituțiilor de credit, *care este singurul efect direct și principal al noii legi*, s-ar putea constitui într-o măsură legitimă de protecție a consumatorilor.

Discriminarea între creditorii instituții de credit și creditorii neprofesioniști care acordă împrumuturi va stimula operațiunile de împrumut subterane (cămătăria), din afara sistemului financiar-bancar și va inhiba împrumuturile acordate în cadrul acestui sistem. Efectul va fi unul contrar intereselor consumatorilor, pentru că cei care se împrumută în afara sistemului financiar bancar nu beneficiază de normele de protecție a consumatorilor.

IV.2.2. Încălcarea principiului egalității în fața legii raportat la Legea nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebancare

Dincolo de interpretarea art. 120 alin. (2) din OUG nr. 99/2006 prin prisma corelării acestuia cu dispozițiile Codului civil, un alt motiv de inegalitate și discriminare în fața legii a creditorilor bancari a căror activitate este reglementată de acest act normativ transparență și prin comparație cu reglementarea legală a activității instituțiilor financiare nebancare.

Art. 1 alin. (1) din Legea nr. 93/2009 reglementează condițiile minime de acces la activitatea de creditare pe teritoriul României, condiții îndeplinite de către instituțiile financiare nebancare. Cu alte cuvinte, acesta sunt entități care, nefiind supuse regimului restrictiv al instituțiilor de credit, pot totuși să deruleze activități de creditare, întocmai ca o instituție de credit.

În acest sens, art. 2 alin. (1) din Legea nr. 93/2009 prevede că „***Activitatea de creditare se desfășoară cu titlu profesional prin instituții de credit și prin instituțiile financiare prevăzute la secțiunea a 2-a a cap. IV al titlului I al părții I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, în conformitate cu dispozițiile actului normativ sus-menționat, prin prestatori de servicii de plată care acordă credite legate de serviciile de plată, în conformitate cu dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 113/2009 privind serviciile de plată, aprobată cu modificări prin Legea nr. 197/2010, cu modificările și completările ulterioare, precum și prin instituții financiare nebancare, în condițiile stabilite prin prezenta lege, prin legile speciale care le reglementează activitatea și prin reglementările emise de Banca Națională a României în aplicarea prezentei legi. (2) Este interzisă desfășurarea cu titlu profesional a activității de creditare de alte persoane decât cele prevăzute la alin. (1).***”

Rezultă, din această reglementare, că instituțiile financiare nebancare desfășoară activități de creditare cu titlu profesional, deci au calitatea de profesioniști în sensul legii speciale, la art. 2 alin. (2) din Legea nr. 193/2000, profesionistul fiind definit ca: „*orice persoană fizică sau juridică autorizată, care, în temeiul unui contract care intră sub incidența prezentei legi, acționează în cadrul activității sale comerciale, industriale sau de*

producție, artizanale ori liberale, precum și orice persoană care acționează în același scop în numele sau pe seama acesteia.”

În mod corespunzător, se încadrează în această categorie și instituțiile financiar nebancare, în legătură cu care art. 2 din Legea nr. 93/2009 prevede că desfășoară activitate de creditare cu titlu profesional.

Potrivit art. 52 alin. (1) din același act normativ, „**Contractele de credit încheiate de o instituție financiară nebancară, precum și garanțiile reale și personale afectate garantării creditului constituie titluri executorii.**”

Aceste prevederi legale rămân neschimbate după intrarea în vigoare a legii de introducere a alin. (2) la art. 120 din OUG nr. 99/2006, generând **o vădită situație de inegalitate și discriminare între creditori** care desfășoară activitate de creditare în mod profesionist. Dacă în comparație cu Codul civil, în virtutea căruia se pot încheia contracte de împrumut de către neprofesioniști, era evidentă crearea unei situații discriminatorii nejustificate pentru creditorul bancar, inegalitatea este cu atât mai evidentă prin comparație cu instituțiile financiare nebancare, care au tot calitatea de profesionist și în raport cu care este, de asemenea, incidentă legislația privind protecția consumatorilor în ce privește persoanele fizice care îndeplinesc cerințele legii speciale.

În acest caz se realizează nu doar o discriminare și o situație de inegalitate între creditori, ci chiar și **între debitori**, pentru că aceia care au încheiat contracte de credit și de garanție cu instituțiile financiare nebancare vor fi lipsiți de „măsura de protecție” constând în eliminarea caracterului de titlu executoriu al contractului, și vor fiind expuși unei executări silite mai rapide față de consumatorii „privilegiați” care au contractat cu instituțiile de credit. Expunerea de motive care a stat la baza acestei modificări a susținut că se întemeiază pe ideea de protecție a consumatorului aflat într-o poziție de inferioritate față de profesionist, cel puțin din perspectiva greșit prezumatelor clauze abuzive din contractele de credit.

Or, protecția consumatorilor trebuie realizată în mod unitar, în considerarea calității de consumator, pe care o au atât cei care contractează cu instituțiile de credit, cât și cu instituțiile financiar nebancare. Contrar acestui raționament, faptul că în Legea nr. 93/2009 se menține această exceptare de la regula nou introdusă prin alin. (2) al art. 120 din OUG nr. 99/2006 întărește concluzia **că ceea s-a urmărit prin modificarea realizată a fost nu veritabila protecție a consumatorilor, ci doar îngreunarea activității creditorului bancar de recuperare a creditelor, prin anihilarea, fără nicio fundamentare rațională, a unei calități a creanței acestuia.**

Practic, prin această lege, singurele împrumuturi care nu vor beneficia de titlu executoriu vor fi cele acordate de bănci, în timp de toate celelalte împrumuturi acordate de particulari (neprofesioniști) potrivit Codului civil, precum și cele acordate de instituțiile financiare nebancare vor constitui titluri executorii, fără a fi necesară obținerea unei hotărâri judecătorești. O asemenea situație este inacceptabilă, neexistând nicio justificare rațională pentru această soluție discriminatorie.

Rezultă că legea instituie o soluție care este vădit părtinitoare și discriminatorie și a urmărit, în realitate, crearea unei situații de inferioritate pentru instituțiile de credit, pornind de la o falsă prezumție de existență a unor clauze abuzive. Nefiind bazată pe o motivare reală și obiectivă, legea este neconstituțională din perspectiva art. 16 alin. (1) din Constituție.

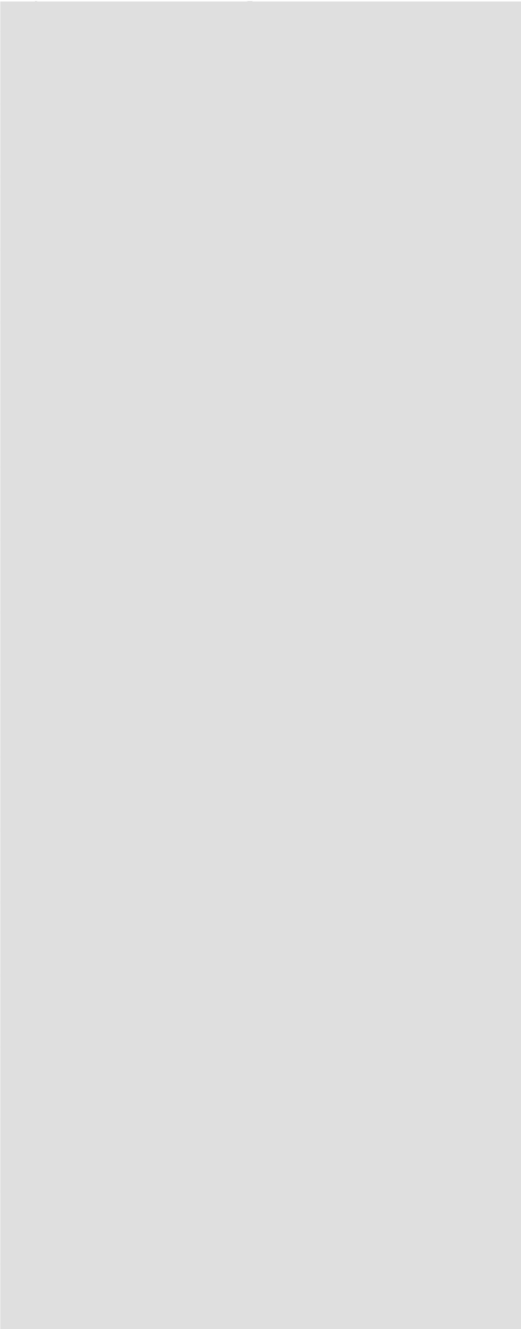
În raport cu argumentele detaliate mai sus vă rugăm să constatați că dispozițiile alin. (2) al art. 120 din OUG nr. 99/2006, așa cum au fost modificate prin art. II din legea supusă controlului de constituționalitate, sunt neconstituționale deoarece încalcă art. 16 alin. (1) din Constituție care consacră principiul egalității în fața legii.

În drept, ne întemeiem sesizarea pe dispozițiile art. 146 lit. a) din Constituția României și art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Lista susținătorilor Sesizării de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing, precum și pentru completarea art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului (P2-x nr. 164/2018)

NR.	DEPUTAT	SEMNĂTURĂ	PARTID
1.	BARNA ILIE-DAN		USR
2.	BENGA TUDOR-VLAD		USR
3.	BOTEZ MIHAI-CĂTĂLIN		USR
4.	BULAI IULIAN		USR
5.	CHICHIRĂU COSETTE-PAULA		USR
6.	COSMA LAVINIA-CORINA		USR
7.	DAN NICUȘOR-DANIEL		Afiliat USR
8.	DEHELEAN SILVIU		USR
9.	DRULĂ CĂTĂLIN		USR
10.	DURUȘ VLAD-EMANUEL		USR
11.	GHINEA CRISTIAN		USR
12.	ION STELIAN-CRISTIAN		USR
13.	IURIȘNIȚI CRISTINA-IONELA		USR
14.	LUPESCU DUMITRU		USR
15.	MOȘTEANU LIVIU-IONUȚ		USR
16.	NĂSUI CLAUDIU-IULIUS-GAVRIL		USR
17.	POP RAREȘ-TUDOR		USR
18.	POPESCU NICOLAE-DANIEL		USR
19.	PRISNEL ADRIAN-CLAUDIU		USR
20.	PRUNĂ CRISTINA-MĂDĂLINA		USR
21.	RĂDULESCU DAN-RĂZVAN		USR
22.	RODEANU BOGDAN-IONEL		USR
23.	SEIDLER CRISTIAN-GABRIEL		USR
24.	STANCIU-VIZITEU LUCIAN-DANIEL		USR
25.	UNGUREANU EMANUEL-DUMITRU		USR
26.	VLAD SERGIU-COSMIN		USR
27.	ZAINEA CORNEL		USR
28.			
29.			
30.			

Tabel nominal pentru susținerea sesizării la Curtea Constituțională a Legii pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing precum și pentru completarea art.120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului (PL-x nr. 164/2018)

Nr. Crt.	Nume	Semnătura
1.	Turcan Raluca	
2.	Andronache Gabriel	
3.	Achiței Vasile Cristian	
4.	Alexe Costel	
5.	Anastase Roberta Alma	
6.	Ardelean Ben Oni	
7.	Balan Ioan	
8.	Bica Dănuț	
9.	Bodea Marius	
10.	Bode Lucian Nicolae	
11.	Boroianu Robert Aurel	
12.	Buican Cristian	
13.	Bumb Sorin-Ioan	
14.	Calista Mara Daniela	
15.	Cherecheș Florica	
16.	Cherecheș Viorica	
17.	Cozmanciuc Mugur	
18.	Culeafă Mihai	

19.	Cupşa Ioan
20.	Dobre Victor Paul
21.	Dobrovie Matei-Adrian
22.	Fădor Angelica
23.	Gheorghe Daniel
24.	Gheorghe Tinel
25.	Gheorghiu Bogdan
26.	Ghilea Gavrilă
27.	Giugea Nicolae
28.	Gudu Vasile
29.	Heiuş Lucian
30.	Huţucă Bogdan Iulian
31.	Ioniţă Antoneta
32.	Ionescu George
33.	Leoreanu Laurenţiu
34.	Lungu Tudoriţa
35.	Mareş Mara
36.	Mihalescul Dumitru
37.	Moldovan Sorin-Dan
38.	Neagu Nicolae
39.	Nicoară Romeo Florin
40.	Olar Corneliu
41.	Oprea Dumitru
42.	Oros Nechita-Adrian
43.	Palăr Ionel

44.	Pirtea Marilen
45.	Popescu Pavel
46.	Popescu Virgil Daniel
47.	Preda Cezar
48.	Predoiu Marian-Cătălin
49.	Prișcă Razvan Sorin
50.	Raețchi Ovidiu- Alexandru
51.	Răcuci Claudiu Vasile
52.	Roman Florin Claudiu
53.	Romanescu Cristinel
54.	Săftoiu Ana- Adriana
55.	Schelean-Somfelean Valeria Diana
56.	Sitterli Ovidiu-Ioan
57.	Sighiartău Robert Ionatan
58.	Stamatian Vasile Florin
59.	Stroe Ionut Marian
60.	Șișcu George
61.	Șovăială Constantin
62.	Ștefan Ion
63.	Știrbu Gigel Sorinel
64.	Trăilă Cristina
65.	Varga Glad-Aurel
66.	Varga Vasile
67.	Vîlceanu Dan
68.	Voicu Mihai